

แนวโน้มตลาดแรงงานโปแลนด์หลัง COVID-19

1. ภาพรวมตลาดแรงงานโปแลนด์

1.1 ประชากรวัยทำงาน

จากการสำรวจ Labour Force Survey ของ Statistics Poland พบว่า ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2564 โปแลนด์มีประชากรวัยทำงานที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15-89 ปี จำนวนประมาณร้อยละ 29.8 ล้านคน จากจำนวนประชากรทั้งประเทศประมาณ 38 ล้านคน โดยเป็นประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวนประมาณ 17,120,000 คน โดยในจำนวนดังกล่าว แบ่งเป็นผู้มีงานทำประมาณ 16,433,000 คน และผู้ว่างงานประมาณ 687,000 คน ขณะที่ประชากรที่อยู่นอกกำลังแรงงานจำนวนประมาณ 12,778,000 คน

1.1 ผู้มีงานทำ

ประชากรโปแลนด์ผู้มีงานทำในไตรมาสที่ 1 ของปี 2564 มีจำนวนประมาณ 16,433,000 คน ในจำนวนดังกล่าว แบ่งเป็นผู้ทำงาน Full-time จำนวน 15,348,000 คน และผู้ทำงาน Part-time จำนวน 1,085,000 คน โดยมีชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 39.3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ ประชากรผู้มีงานทำส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 เป็นพนักงานบริษัท ขณะที่ผู้มีผู้เป็นเจ้าของกิจการประมาณร้อยละ 18.5 และผู้ประกอบการธุรกิจในครอบครัวร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ที่มา: Statistics Poland

1.2 ผู้ว่างงาน

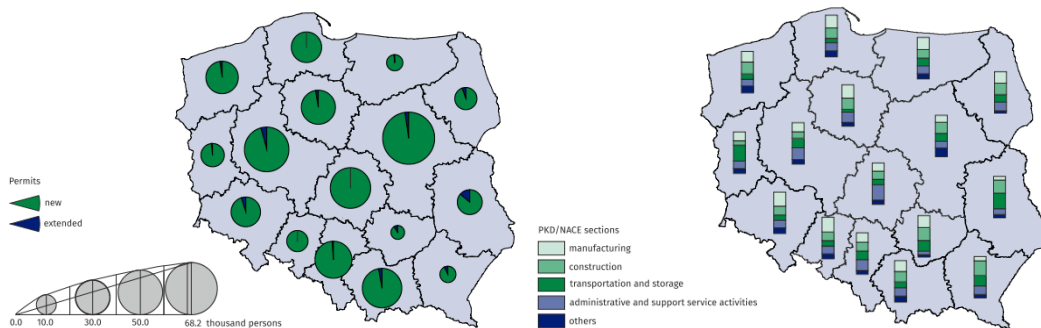
จำนวนผู้ว่างงานในไตรมาสที่ 1 ของปี 2564 มีจำนวนประมาณ 687,000 คน โดยกว่าร้อยละ 59.8 เป็นประชากรที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เมือง สำหรับกลุ่มช่วงอายุที่มีจำนวนผู้ว่างงานมากที่สุดได้แก่กลุ่มประชากรอายุระหว่าง 15-24 ปี (ร้อยละ 14.0) รองมาได้แก่ กลุ่มอายุระหว่าง 25-34 ปี (ร้อยละ 4.4) กลุ่มอายุระหว่าง 35-44 ปี (ร้อยละ 3.4) และกลุ่มอายุระหว่าง 45-89 ปี (ร้อยละ 2.7) ตามลำดับ โดยในจำนวนผู้ว่างงานทั้งหมดร้อยละ 49.6 มีสาเหตุจากการเลิกจ้างงาน ขณะที่ผู้มีที่รอการจ้างงานหลังหมดสัญญาร้อยละ 27.8 ผู้รอจ้างงานใหญ่ร้อยละ 14.1 และผู้ที่ลาออกจากงานร้อยละ 8.5 ทั้งนี้ อัตราการว่างงานของโปแลนด์ ณ เดือนกรกฎาคม 2564 อยู่ที่ร้อยละ 3.4 ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ 4 ของกลุ่มประเทศที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุดในสหภาพยุโรป รองจาก สาธารณรัฐเชค เนเธอร์แลนด์ และมอลตา

ที่มา: Statistics Poland

2. แรงงานต่างชาติ

ในปี 2563 โปแลนด์มีการออกใบอนุญาตทำงานให้แก่ชาวต่างชาติจำนวนทั้งสิ้น 406,496 ราย จาก 129 ประเทศ กว่าร้อยละ 73 เป็นแรงงานจากยูเครน รองมาได้แก่ เบลารุส จอร์เจีย อินเดีย และมัลโดวา ตามลำดับ โดยแรงงานส่วนใหญ่เข้ามาทำงานในสาขาการก่อสร้างร้อยละ 23.5 สาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ 23.3 สาขาการคมนาคมและขนส่ง ร้อยละ 17.8 ซึ่งส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในกรุงวอร์ซอ รวมถึงเมืองหลัก และเมืองอุตสาหกรรมของโปแลนด์

ที่มา: Statistics Poland

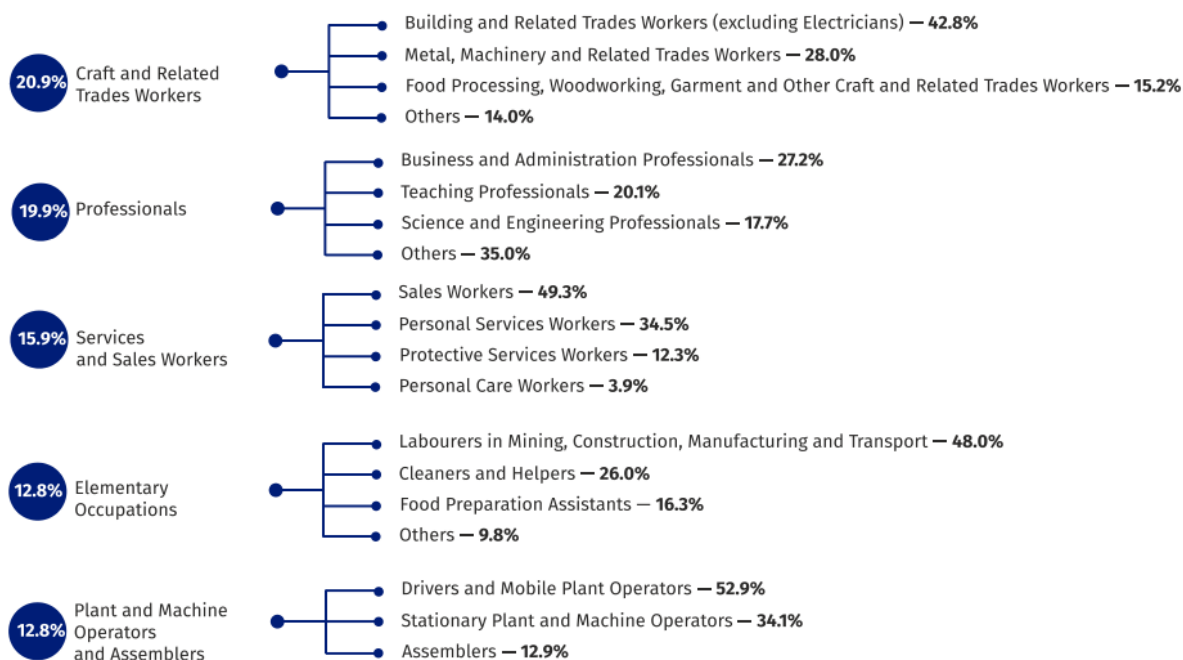
ทั้งนี้ ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2564 โปแลนด์มีการออกใบอนุญาตทำงานให้แก่ชาวต่างชาติไปแล้วจำนวน 232,543 ราย โดยส่วนใหญ่ยังคงเป็นแรงงานจากยูเครน (159,340 ราย) รองมาได้แก่ เบลารุส (16,526 ราย) และอินเดีย (5,662 ราย) นอกจากนี้ยังมีการออกใบอนุญาตทำงานให้แก่แรงงานจากเอเชียรวมกันกว่า 43,000 ราย จาก 38 ประเทศ ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากช่วง 6 เดือนแรกของปี 2563 เกือบ 4 เท่าตัว โดย แรงงานจากเอเชียที่ได้รับใบอนุญาตทำงานในโปแลนด์รองจากอินเดีย ได้แก่ เนปาล (4,650 ราย) และอุซเบกิสถาน (4,524 ราย) และแรงงานจากกลุ่มประเทศอาเซียน อาทิ ฟิลิปปินส์ (4,178 ราย) อินโดนีเซีย (3,535 ราย) เวียดนาม (1,592 ราย) ไทย (233 ราย) มาเลเซีย (24 ราย) สิงคโปร์ (6 ราย) และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (5 ราย) ทั้งนี้ แรงงานจากเอเชียส่วนใหญ่เข้ามาทำงานในภาคบริการ โดยเฉพาะธุรกิจอาหาร ทั้งแรงงานในร้านอาหารและแรงงานในธุรกิจบริการจัดส่งอาหาร ซึ่งมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในโปแลนด์มาอย่างต่อเนื่อง

3. แนวโน้มตลาดแรงงานโปแลนด์หลัง COVID-19

ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2563 จนถึงไตรมาสที่ 1 ของปี 2564 เศรษฐกิจของโปแลนด์เริ่มกลับมาฟื้นตัวและขยายตัวเพิ่มขึ้นหลังจากการระบาดของ COVID-19 ประกอบกับเงินสนับสนุนจาก EU เพื่อใช้ในการบรรเทาผลกระทบจากการระบาด โดยเฉพาะในด้านทรัพยากรมนุษย์และแรงงาน ส่งผลให้โปแลนด์ยังคงมีอัตราการว่างงานที่ต่ำในอันดับต้นๆ ของสหภาพยุโรป และยังคงมีความต้องการการจ้างงานในอนาคตอย่างต่อเนื่อง

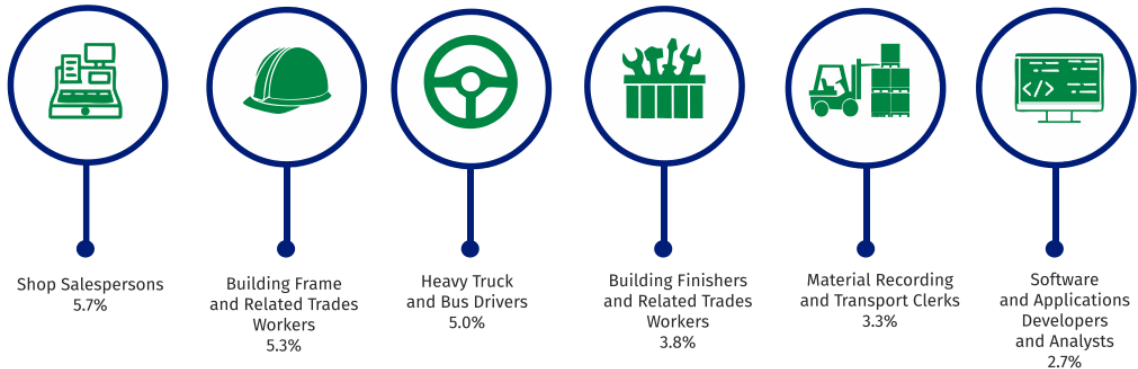
จากการประเมินสถานะการจ้างงานในปี 2564 ของ Statistics Poland คาดว่า ภายในปี 2564 จะมีความต้องการในการจ้างงานจากผู้ประกอบการและหน่วยงานราชการกว่า 1,022,600 ตำแหน่ง โดยกว่าร้อยละ 20 จะเกิดขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2564 ขณะที่คาดว่าจะมีการเลิกจ้างพนักงานและการออกจากงานประมาณ 118,100 ตำแหน่ง ขณะที่การจ้างแรงงานต่างชาติจะขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย หลังจากที่มีการปรับตัวลดลงในปี 2563 เนื่องจากการระบาดของ COVID-19

แนวโน้มการจ้างงานในปี 2564 คาดว่า กลุ่มงานที่มีความต้องการมากที่สุดได้แก่ กลุ่มแรงงานฝีมือและงานที่เกี่ยวข้องกับการค้า (ร้อยละ 20.9) รองมาได้แก่ กลุ่มงานวิชาชีพ (ร้อยละ 19.9) กลุ่มงานบริการและการขาย (ร้อยละ 15.9) กลุ่มงาน Elementary Occupations อาชีพ แรงงานเหมือง และพนักงานทำความสะอาด (ร้อยละ 12.8) และกลุ่มงานในสายงานการผลิต (ร้อยละ 12.8) ตามลำดับ

ที่มา: Statistics Poland

ทั้งนี้ หากพิจารณาสาขาอาชีพที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ พนักงานขาย (ร้อยละ 5.7) ช่างก่อสร้างงานโครงสร้าง (ร้อยละ 5.3) พนักงานขับรถบรรทุกและรถโดยสาร (ร้อยละ 5.0) ช่างก่อสร้างงานตกแต่ง (ร้อยละ 3.8) นักบัญชี (ร้อยละ 3.3) นักพัฒนาซอฟต์แวร์และนักวิเคราะห์ข้อมูล (ร้อยละ 2.7)

ที่มา: Statistics Poland

ความเห็น/ข้อสังเกต

1. โปแลนด์ถือเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอัตราการว่างงานต่ำที่สุดในสหภาพยุโรป โดยอัตราการว่างงานของโปแลนด์อยู่ที่ร้อยละ 3.4 ถือเป็นอันดับที่ 4 ของสหภาพยุโรป รองจาก สาธารณรัฐเชค เนเธอร์แลนด์ และมอลตา ทั้งนี้ ความต้องการในการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นมีความสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของโปแลนด์เริ่มขยายตัวเพิ่มขึ้นภายหลังการระบาดของ COVID-19 ด้วยเช่นกัน โดยสาขาเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น อาทิเช่น สาขาอุตสาหกรรม สาขาการบริการ สาขาการก่อสร้าง สาขาการขนส่ง และสาขาการบริการธุรกิจ เป็นต้น

2. สาขาการก่อสร้าง และสาขาการบริการ ถือเป็นหนึ่งในสาขาเศรษฐกิจที่โปแลนด์มีความต้องการแรงงานเป็นจำนวนมาก เนื่องจากแรงงานฝีมือชาวโปแลนด์เดินทางไปทำงานในกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก เช่น เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ รวมถึงสหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีค่าตอบแทนที่สูงกว่า ส่งผลให้โปแลนด์ต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติ โดยปัจจุบันคาดว่าจะมีจำนวนแรงงานต่างชาติในโปแลนด์อยู่ที่ประมาณ 2 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างชาติจากยูเครน (ประมาณ 1.7 ล้านคน) รองมา ได้แก่ เบลารุส จอร์เจีย และแรงงานจากมัลโดวา

3. ในช่วงระยะเวลา 1-2 ปีที่ผ่านมา แรงงานจากเอเชียเริ่มมีบทบาทในตลาดแรงงานโปแลนด์มากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานจากอินเดีย จอร์เจีย เนปาล อุซเบกิสถาน ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ซึ่งส่วนใหญ่เข้ามาทำงานในภาคบริการ โดยเฉพาะธุรกิจอาหารทั้งแรงงานในร้านอาหารและแรงงานในธุรกิจบริการจัดส่งอาหาร รวมไปถึงธุรกิจค้าปลีก เช่น พนักงานขาย พนักงานบรรจุสินค้า และพนักงานจัดส่งสินค้า เป็นต้น ซึ่งถือว่าการขยายตัวของเพิ่มขึ้นในโปแลนด์มาอย่างต่อเนื่อง

4. การขยายตัวทางเศรษฐกิจในสาขาต่างๆ ที่สะท้อนจากความต้องการในตลาดแรงงาน ถือเป็นโอกาสทางธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการต่างชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ อาทิเช่น ความต้องการแรงงานจากเอเชียในสาขาการบริการและการค้า อาทิ ธุรกิจ HORECA และธุรกิจการค้าปลีกค้าส่ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความนิยมในสินค้าและบริการจากเอเชีย ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการต่างชาติ รวมถึงผู้ประกอบการไทยที่ดำเนินธุรกิจทั้งในส่วนของส่งออกและนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องปรุงร่ง ข้าว ผักและผลไม้ รวมไปถึงสินค้าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น อุปกรณ์เครื่องครัว เฟอร์นิเจอร์และสินค้าสำหรับการตกแต่งภายใน เป็นต้น

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงวอร์ซอ

กันยายน 2564

ที่มา: 1. Statistics Poland
2. Ministry of Family and Social Policy